

TRÅLFISKE 1969

1.00 GENERELT

1.10 INNLEDNING

Fra 1953 har Fiskeridirektoratet hvert år utarbeidet særskilt statistikk over de norske tråleres fiske, med oppgaver over deltakelse, fangst og visse effektivitetstall. Fra 1952/53 er det også foretatt årlige lønnsomhetsundersøkelser for helårsdrevne trålere over 300 bruttotonn. I 1966 ble også hekktrålere mellom 290 og 300 bruttotonn inkludert i lønnsomhetsundersøkelsen, og fra og med 1967 omfatter

lønnsomhetsundersøkelsen både side- og hekktrålere ned til 200 bruttotonn. Fra og med 1968 gis visse lønnsomhetstall også for fabrikktrålerne.

Ved utarbeidelse av meldingen for 1969, har en fulgt opplegget fra året før. Driftsresultater for hekktrålerne i størrelsesgruppen 300—599 bruttotonn er imidlertid tatt ut. Dette har sin grunn i at bare to slike trålere var i helårsdrift i 1969, jfr. avsnitt 2.40.

Meldingen omfatter som tidligere bare trålfiske etter torsk, sei, hyse, uer og liknende fiskeslag. Trålfiske etter sild, øyepål, tobis og reker er således ikke tatt med, hverken i deltakings-, fangst- eller lønnsomhetstall.

En skiller mellom «stortrålere» og «småtrålere». Med stortrålere menes fartøyer på 300 bruttotonn og over, mens fartøyer under 300 bruttotonn benevnes småtrålere.

Det statistiske grunnlag for meldingen er fangstopp-gaver og årsregnskap som dels er innhentet med hjemmel i lov av 20. april 1951 om fiske med trål, dels er gitt på frivillig grunnlag.

Meldingen er utarbeidet av sekretær Jon Barek.

For lønnsomheten av småtrålere under 200 brutto-

Tabell 1. Stor- og småtrålerens fiske 1968—69.

	1968	1969
Antall fartøyer levert fangstopp-gave	126	187
Gj. snittstørrelse br.tonn	243	210
Antall mann	1 529	1 894
Gj.snittlig driftstid uker	25,2	24,0
<i>Fangstmengde:</i>		
Saltfisk i alt	2 458	2 506
herav:		
Saltet torsk	2 458	2 471
» sei	0	16
» hyse	—	18
» uspes. og annet	—	1
Ferskfisk i alt	82 009	105 051
herav:		
Fersk torsk	54 136	68 880
» sei	16 610	23 988
» hyse	9 061	9 267
» uer	1 312	1 339
» uspes. og annet	890	1 577
Filet	7 516	9 550
Lever	11	12
Tran	240	61
Rogn	30	24
Minkfor	297	1 047
Fiskemel	67	—
Total fangstmengde inkl. biprodukter ¹	104 812	132 313
Total fangstverdi 1000 kr.	116 435	137 463

¹ Omregnet til ferskfiskvekt.

Tabell 2. Stor- og småtrålerens fiske 1969. — En del tall for forskjellige størrelsesgrupper.

Størrelsesgrupper	Antall fartøyer levert fangstopp-gave	Gjennomsnitt pr. fartøy		
		Driftstid i trålfiske uker	Fangstverdi i trålfiske kr.	Fangstverdi pr. driftsuke kr.
Under 50 br. tonn	42	15,5	99 223	6 401
50— 99 » »	52	18,9	126 423	6 693
100—149 » »	9	13,7	132 552	9 675
150—199 » »	20	19,2	394 208	20 532
200—299 » »	34	38,3	1502 697	39 235
300—399 » »	6	36,8	1296 552	35 232
400—499 » »	8	41,3	1517 151	36 735
500 og mer	16	30,7	2914 510	94 935

tonn vises det til Fiskeridirektoratets årlige melding «Lønnsomheten av fiskefartøyer over 40 fot», som blant annet gir endel lønnsomhetstall for småtrålere.

1.20 STOR- OG SMÅTRÅLERNES SAMLEDE FISKE I 1969

Ved utgangen av 1969 hadde i alt 284 stor- og småtrålere tillatelse til å drive fiske med bunntål. Fra 188 fartøyer mottok en fangstopp-gaver, og fra 50 fartøyer mottok en melding om at de ikke hadde drevet fiske med bunntål i 1969. Fra 36 fartøyer, alle under 300 bruttotonn, mottok en hverken melding eller oppgaver for 1969. En antar at bare et mindre antall av disse fartøyer har drevet trålfiske etter torsk o.l., anslagsvis regner en med at opp-gavene over deltaking og samlet fangst ligger mellom 2 og 7 prosent for lavt.

Trålernes totalfangst i 1969, basert på mottatte fangstopp-gaver, var 26 prosent større enn for 1968, og 79 prosent større enn for gjennomsnittsfangsten i 5-årsperioden 1964—1968. Saltfiskkvantumet var bare ubetydelig større i 1969 enn i 1968. Ferskfiskkvantumet viste en øking på 28 prosent fra 1968. Filetkvantumet økte med 27 prosent, fra 7.516 tonn til 9.550 tonn frossen filet — det største årskvantum filet hittil ilandbrakt av norske fabrikkskip. Som i 1968 var det i 1969 fem fabrikkskip som leverte fangster. Når det gjelder totalfangstens sammensetning viser en ellers til tabell 1.

Tabell 2 viser fordelingen av mottatte oppgaver på størrelsesgrupper. Av småtrålerne var 60 prosent på under 100 bruttotonn. Denne andelen er synkende

som følge av tilveksten av hekktrålere mellom 290—299 bruttotonn. Av stortrålerne var 53 prosent over 500 bruttotonn, denne andelen øker.

De gjennomsnittstall som er tatt inn i tabell 2 viser en vesentlig kortere driftstid (fartøyets tid i sjøen pluss kortere opphold enn en uke ved land) i trålfisket for trålere under 200 bruttotonn enn for de større. Dette henger blant annet sammen med at de minste trålerne driver en større grad av kombinasjonsdrift enn trålere over 200 bruttotonn, som tid for stortrålerne under ett gått ned med vel en vesentlig driver på helårsbasis.

I forhold til i 1968 er den gjennomsnittlige drifts-uke til 35 uker, blant annet fordi enkelte fartøyer har gått over til annen virksomhet i løpet av året. For småtrålerne under ett var den gjennomsnittlige driftstiden 22 uker — som i 1968.

1.30 AVSETNINGSFORHOLD

Avsetningsforholdene for trålernes fangster var både i 1968 og i 1969 stort sett bra. I tidsrommet 31. mars—8. september 1969 var det iverksatt fangstbegrensning og fangstdirigering på grunn av store kvanta av ilandbrakt fisk, særlig torsk.

For stortrålerne viser tabell 3 blant annet en prisnedgang fra 1968 på 18 øre pr. kg ilandbrakt filet, og en prisnedgang på 10 øre pr. kg ilandbrakt fersk torsk. Også prisene på andre produkter gikk ned, unntatt saltet torsk og fersk hyse som viste svak prisopp-gang. Prisutviklingen og en forskyvning i fangst-sammensetningen i retning av økt filet-mengde, ga en nedgang fra året før på 3 øre i den totale gjen-

Tabell 3. Gjennomsnittspriser for ilandbrakte fangster.

	Stortrålere			Småtrålere		
	Gjennom- snitt 1963—67	1968	1969	Gjennom- snitt 1963—67	1968	1969
	(..... kr. pr. kg)					
Saltet torsk	2.72	2.55	2.67	2.75	2,22	2,05
» sei	1.82	—	1.76	—	—	1,22
Fersk torsk	1.07	1,16	1.06	1.07	1,15	1,06
» sei	0.74	0,78	0.73	0.64	0,59	0,59
» hyse	1.04	1,19	1.22	1.08	1,16	1,20
» uer	0.58	0,63	0.61	0.61	0,67	0,69
Filet	3.39	3,21	3.03	3.00	—	—
Tran	1.15	0,99	0.64	1.18	—	—
Fiskemel	0.93	0,81	—	—	—	—
Beregnet ferskfisk i alt inkl. bipro- dukter	1.03	1,20	1.17	0.90	1,01	0,94

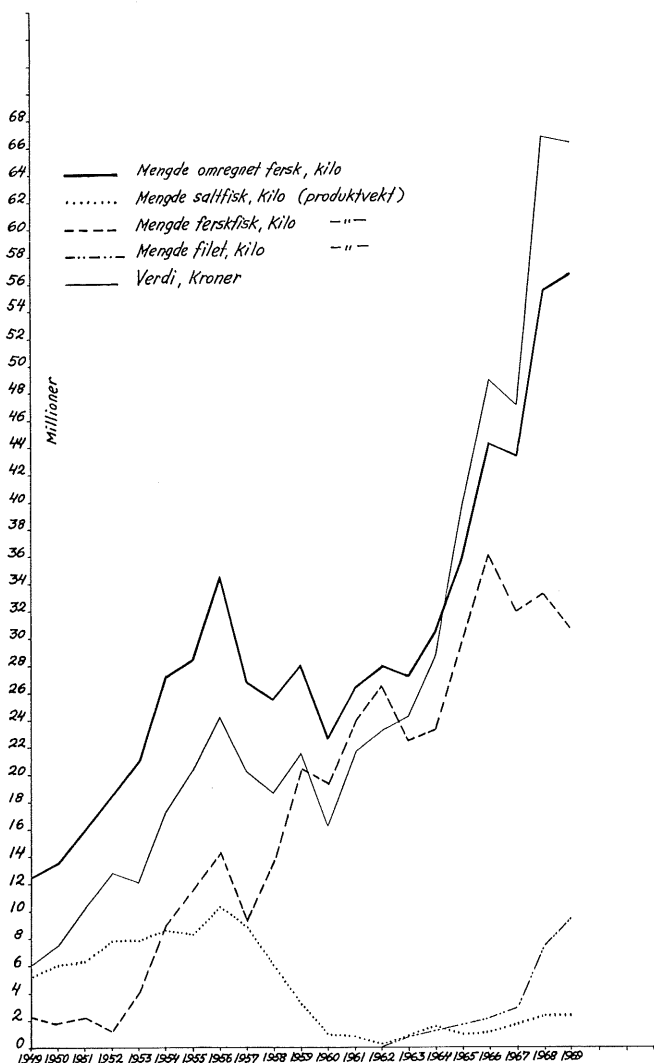

Fig. 1. Ilandbrakt fangst av stortrålere. Fangstkvantum og -verdi 1949—1969.

nomsnittsprisen på grunnlag av beregnet ferskfiskvekt. I forhold til 5-årsperioden 1963—67, lå gjennomsnittsprisene for de enkelte produkter lavere i 1969, unntatt for fersk hyse og uer. Fangst-sammensetningen gjorde imidlertid at den totale gjennomsnittspris pr. beregnet ferskfisk kilo var høyere i 1969 enn gjennomsnittlig i nevnte periode.

For småtrålerne hadde en i 1969 lavere priser per kg i landbrakt torsk enn i 1968. Kiloprisen for saltet torsk var 17 øre lavere, og for fersk torsk var den 9 øre lavere. For sei var prisen uendret, mens prisene på hyse og uer viste en svak oppgang. Prisutviklingen og en forskyvning i retning av økt kvantum fersk torsk, ga en nedgang fra året før på 7 øre i den totale gjennomsnittsprisen på grunnlag av beregnet ferskfiskvekt. I forhold til i 5 års perioden 1963—67, lå gjennomsnittsprisene for de enkelte

Tabell 4. Stortrålere. Tråltillatelse og fartøyer som drev fiske 1968—69

Hjemstedsfylke/ størrelsesgrupper	Tråltillatelse pr. 31/12		Fartøyer som drev trålfiske	
	1968	1969	1968	1969
<i>Fylker :</i>				
Finnmark	8	8	8	7
Troms	8	11	7	9
Nordland	5	5	3	3
Møre og Romsdal .	15	15	10	10
Sogn og Fjordane .	1	1	1	1
Bergen	—	—	—	—
Hordaland	1	1	1	1
Rogaland	—	—	—	—
Skagerakkysten . . .	—	—	—	—
<i>Størrelsesgrupper :</i>				
300—399 br. tonn .	11	11	7	6
400—499 » » ..	11	10	9	8
500—599 » » ..	2	2	2	1
600 br. tonn og mer	14	18	12	16
I alt	38	41	30	31

Tabell 5. Stortrålerne fordelt etter driftstid 1968 og 1969.

Driftstid	Antall fartøyer	
	1968	1969
Under 20 uker	2	6
20—23,9 »	1	2
24—27,9 »	2	—
28—31,9 »	4	2
32—35,9 »	2	3
36—39,9 »	5	4
40—43,9 »	13	4
44 uker og over	1	10
I alt	30	31

produkter, unntatt fersk hyse og uer, lavere i 1969. For salt torsk var kiloprisen betydelig lavere (70 øre) enn gjennomsnittsprisen i nevnte periode. Fangst-sammensetningen for småtrålerne fangster gjorde imidlertid at den totale gjennomsnittspris pr. beregnet ferskfisk kilo var høyere i 1969 enn gjennomsnittsprisen i 5-års perioden 1963—1967.

1.40 LØNNSOMHETSUNDERSØKELSENS OMFANG

Lønnsomhetsundersøkelsen omfatter som før nevnt bare helårsdrevne trålere. Lønnsomhetsresultatene for de enkelte størrelsesgrupper vil bli gjengitt for

stortrålere under avsnitt 2.40—2.50 og for småtrålere under avsnitt 3.40—3.44.

For 1969 mottok Fiskeridirektoratet årsregnskap fra 42 helårsdrevne trålere over 200 bruttotonn, hvorav 27 var hekktrålere. Av hekktrålerne var 4 fabrikktrålere som vanskelig kan grupperes sammen med de andre hekktrålerne. Disse blir behandlet i punkt 2.50 under avsnittet stortrålere.

2.00 STORTRÅLERE

210. DELTAKING

Ved utgangen av 1969 hadde 41 trålere oved 300 bruttotonn tillatelse til å drive fiske med bunntrål (tabell 4). En har mottatt dagboksoppgaver fra alle som drev trålfiske i 1969, i alt 31 trålere. En av disse gikk imidlertid på oljeleting fra juni måned av.

10 trålere drev ikke fiske med bunntrål i 1969, derav 4 hekktrålere.

Av de deltakende trålere var 19 hjemmehørende i Nord-Norge, 10 i Møre og Romsdal, 1 i Sogn og Fjordane og 1 i Hordaland. Ett fartøy fisket så seent på året at fangsten ble levert først i januar 1970.

De 30 stortrålerne som leverte fangster i 1969 hadde en gjennomsnittlig størrelse på 651 bruttotonn og en samlet bemanning på 695 mann. Gjen-

nomsnittlig bemanning pr. tråler var 22,4 mann, mot 23,5 mann i 1968. Nedgangen skyldes både redusert mannskap på eldre trålere, og nye trålere som har mindre mannskap.

Den gjennomsnittlige driftstid for stortrålere gikk som før nevnt ned fra 36 til 35 uker. Tabell 5 viser spredningen i stortrålerne driftstid i 1968 og i 1969.

2.20 MENGDE- OG VERDIUTBYTTE

Den totale *ilandbrakte* fangst fra stortrålere steg fra 55.508 tonn i 1968 til 56.734 tonn i 1969, en øking på bare 2,2 prosent. Mens saltfiskmengden var stort sett uendret, ca. 2.300 tonn, viste ferskfisken en nedgang fra vel 33.000 tonn til nesten 31.000 tonn. Filetmengden gikk derimot opp fra 7.516 tonn til 9.550 tonn.

Fangstverdien utgjorde i 1969 66,5 mill. kroner — om lag som i 1968.

En viser ellers til tabell 6 som gir detaljert fangststatistikk for stortrålerne fra og med 1965, og til figur 1 som viser utviklingen i total fangstkvantum og -verdi fra og med 1949.

Tabell 7 viser hvor stortrålerne fangster ble ilandbrakt i 1969. For fangster ilandbrakt i Norge, mottok Finnmark også i 1969 den største andelen —

Tabell 6. *Stortrålerne fiske 1965—69. Ilandbrakt kvantum etc.*

	1965	1966	1967	1968	1969
Antall fartøyer	29	28	28	30	30
Gjennomsnittsstørrelse br.tonn	530	504	563	606	651
Antall mann i alt	608	607	626	705	695
Gjennomsnittlig driftstid uker	36	40	38	36	35
<i>Fangstmengde:</i>					
Saltfisk i alt tonn	962	1 154	1 739	2 319	2 364
Herav:					
Saltet torsk »	962	1 154	1 739	2 319	2 333
» sei »	—	—	—	0	13
» hyse »	—	—	—	—	18
Ferskfiske i alt »	29 611	36 028	31 861	33 236	30 766
Herav:					
Fersk torsk »	16 550	18 811	16 365	24 068	22 793
» sei »	7 672	10 726	10 565	5 024	4 968
» hyse »	3 636	4 856	3 417	3 354	2 444
» uer »	1 499	1 405	1 308	659	423
» annet og uspes. »	254	230	206	131	138
Filet »	1 667	2 154	2 928	7 516	9 550
Tran »	314	420	477	240	61
Rogn »	57	67	36	16	8
Minkfor »	—	—	..	31	25
Fiskemel »	92	23	144	67	—
Total fangstmengde inkl. biprodukter ¹ . . . »	35 741	44 214	43 288	55 508	56 734
Total fangstverdi 1000 kr.	39 767	48 938	47 154	66 784	66 549

¹ Omregnet til ferskfiskvekt.

Tabell 7. Stortrålernes fangster 1965—69, fordelt på de fylker hvor fangsten er brakt i land. Tonn. 1000 kroner.

Fiskesort	Møre og Romsdal		Nordland		Troms		Finnmark		Utlandet		Andre og uoppgitt		I alt		
	Mengde	Verdi	Mengde	Verdi	Mengde	Verdi	Mengde	Verdi	Mengde	Verdi	Mengde	Verdi	Mengde	Verdi	
<i>1969:</i>															
Saltet torsk	2 333	6 239	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 333	6 239
Saltet annet	31	52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31	52
Saltfisk i alt	2 364	6.291	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 364	6 291
Fersk torsk	—	—	4 964	5 475	3 661	3 846	14 108	14 826	—	—	60	61	22 793	24 208	
» sei	—	—	1 288	950	689	502	2 988	2 179	2	4	1	1	4 968	3 636	
» hyse	—	—	421	513	426	505	1 586	1 957	—	—	11	12	2 444	2 987	
» uer	—	—	77	46	106	64	232	141	—	—	8	8	423	259	
» annet og uspes.	6	19	33	38	41	43	56	73	—	—	2	8	138	181	
Ferskfisk i alt	6	19	6 783	7 022	4 923	4 960	18 970	19 176	2	4	82	90	30 766	31 271	
Filet	783	2 844	—	—	—	—	—	—	7 007	21 617	1 760	4 444	9 550	28 905	
Tran	30	32	—	—	8	5	23	20	—	—	—	—	61	57	
Rogn	—	—	3	4	2	1	3	5	—	—	—	—	8	10	
Fiskemel	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Minkfor og guano	—	—	15	7	7	3	3	5	—	—	—	—	25	15	
I alt 1969 ¹	5 921	9 186	6 801	7 033	4 929	4 969	18 969	19 206	16 020	21 621	4 095	4 534	56 734	66 549	
» 1968 ¹	4 629	5 521	6 446	6 824	4 580	4 905	20 538	22 386	14 158	20 399	5 157	6 750	55 508	66 785	
» 1967 ¹	5 199	6 777	8 968	7 997	2 445	2 237	20 195	20 155	6 157	9 471	324	517	43 288	47 154	
» 1966 ¹	2 421	3 388	10 009	9 311	2 242	2 165	24 560	25 813	4 517	7 416	475	845	44 214	48 938	
» 1965 ¹	2 184	3 046	7 346	7 234	1 107	1 131	21 353	22 280	3 751	6 076	—	—	35 741	39 767	

¹ Mengdetallene er omregnet til ferskfiskvekt (inkl. biprodukter).

33,4 prosent av totalkvantumet i ferskfiskvekt. Finnmarks andel har imidlertid vist stadig tilbakegang i de senere år. På den annen side har direkte landinger i utlandet steget meget sterkt i de senere år, fra under 4.000 tonn i 1965 til 14.000 tonn i 1969, hvilket utgjorde 28 prosent av stortrålernes totalfangst. Leveransene var vesentlig i Grimsby av trålere som hovedsakelig fisket på fjerne farvann. Også kvantumet levert i Møre og Romsdal og Troms har økt i de senere år, og utgjorde henholdsvis 10,5 prosent og 8,7 prosent i 1969.

I tabell 8 finner en totalt *oppfisket* kvantum i 1969, omregnet til ferskfiskvekt, fordelt på fangstområder og fangstmåneder på grunnlag av dagboksoppgaver som stortrålerne er pålagt å føre. Totalkvantumet her er forskjellig fra ilandbrakt kvantum (jfr. tabell 6) da endel av fartøyene som drev på fjerne farvann var ute på fangsttur ved begge årsskifter, slik at fangster tatt av disse fartøyer i slutten av 1968 ble levert i 1969, og fangster tatt i slutten av 1969 først ble levert i de første månedene av 1970.

Av tabellen fremgår det at størst fangst ble tatt i april, og at månedene februar, mai, juni og no-

vember også ga store fangster. De minste fangstkvanta ble tatt i august, september og desember.

Karakteristisk for 1969 var den sterke reduksjonen i fisket ved Vest-Grønland (nedgang fra vel 18.000 tonn til 4.000 tonn) og den tilsvarende øking i fangstene fra feltene ved Bjørnøya og Spitsbergen (en økning fra vel 2.000 tonn til vel 13.000 tonn). Likeledes var der en stigning for fangstene tatt ved Vest-Finnmark, fra nesten 9.000 tonn til vel 16.000 tonn, mens Øst-Finnmark var som før det største enkeltfelt, med 18.000 tonn. Kartskissen, figur 3, viser feltinndelingen.

Interesserte kan ved henvendelse til Fiskeridirektoratet, Kontoret for økonomiske undersøkelser og statistikk, få tilsendt tabeller der fangstmengden av de fire fiskesortene er fordelt på fangstfelt for hver fangstmåned.

Tabell 9 viser at det gjennomsnittlige fangstkvantum for helårsdrevne sidetrålere over 300 brutto-tonn i 1969 var 1 458 tonn, mens hekktrålerne, eksklusiv fabrikktrålerne, hadde en gjennomsnittsfangst på 2 322 tonn. Gjennomsnittskvantumet steg med 2 prosent for sidetrålerne og med vel 12,5 prosent for hekktrålerne fra 1968 til 1969. Bare sidetrålerne i

Tabell 8. Stortrålernes fangster¹ 1966—69 fordelt på fangstmåned og på fangstområde.

	1969							I alt		
	Torsk	Sei	Hyse	Uer	Annet og uspes.	Biprod.	I alt	1968	1967	1966
	(..... tonn)									
<i>Fangstmåned:</i>										
Januar	3 286	341	602	36	6	14	4 285	3 627	2 899	1 708
Februar	4 729	572	476	62	4	27	5 870	5 216	3 726	3 476
Mars	3 136	370	253	90	10	71	3 930	6 318	4 610	5 605
April	6 479	206	599	24	8	—	7 316	5 889	4 834	6 194
Mai	5 534	268	124	17	7	7	5 957	7 304	6 046	6 011
Juni	4 943	510	22	33	18	9	5 535	5 838	3 994	4 220
Juli	3 809	254	4	24	9	2	4 102	3 343	3 735	2 777
August	2 542	137	10	18	38	—	2 745	2 691	3 121	2 873
September	2 377	628	168	61	6	—	3 240	2 916	3 231	2 539
Oktober	3 000	974	214	85	7	18	4 298	2 681	2 920	3 072
November	5 441	268	119	23	31	10	5 892	4 277	4 192	3 072
Desember	1 694	535	258	33	4	6	2 530	3 142	4 233	2 667
Uoppgitt og korreksjon	—	—	—	—	—	—	—	—	—	÷ 38
I alt	46 970	5 063	2 849	506	148	164	55 700	53 242	47 541	44 176
<i>Fangstområde:</i>										
01 Kaninbanken	5	—	—	—	—	..	5	—	—	—
02 Murmanskysten .	1	—	—	—	—	..	1	10	22	410
03 Øst-Finnmark	15 972	1 075	850	111	79	..	18 087	16 008	12 338	18 280
04 Vest-Finnmark ...	10 625	3 628	1 659	299	15	..	16 226	8 527	10 938	9 819
05 Røstbanken til										
Malangsrunden ..	454	228	104	11	2	..	799	1 563	5 338	6 651
06 Helgelandsbanken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
07 Mørkysten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10 Skolpenbanken ...	436	—	1	—	2	..	439	4 975	53	19
11 Gåsebanken	—	—	—	—	—	—	—	—	5	8
12 Nordkappbanken .	1 607	99	141	46	—	..	1 893	414	29	31
13 Thor Iversensbank	802	1	67	14	1	..	885	61	880	276
15 Sentralbanken	—	—	—	—	—	—	—	—	3	4
20 Bjørnøya	6 108	32	24	8	32	..	6 204	1 092	49	557
21 Vest-Spitsbergen ..	4 978	—	3	0	6	..	4 987	640	1 438	—
22 Syd-Spitsbergen ..	326	0	—	1	1	..	328	170	—	—
23 Hopen	837	—	0	0	—	..	837	319	3	—
25 Nordv.-Spitsbergen	796	—	0	12	—	..	808	1	104	—
33 Island	1	0	0	—	—	..	1	302	71	9
42 Nordsjøen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
50 Vest-Grønland ...	4 010	—	—	—	—	—	4 010	18 291	14 888	6 516
51 Labrador	—	—	—	—	4	..	4	214	14	561
52 Newfoundland ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	83
Uoppgitt og korreksjon	12	—	0	4	6	164	186	655	1 368	952
I alt	46 970	5 063	2 849	506	148	164	55 700	53 242	47 541	44 176

¹ Tallene er omregnet til ferskfiskvekt.

 Tabell 9. Helårsdrevne stortrålere. Fangstmengde¹ i gjennomsnitt pr. fartøy 1964—69. Eksklusive fabrikk-trålere.

	Sidetrålere			Hekktrålere		
	300—399 br.tonn	400 br.tonn og over	Alle	300—599 br.tonn	600—999 br.tonn	Alle
1964	995	990	994	—	1 792	1 792
1965	1 285	1 119	1 219	..	1 872	1 708
1966	1 286	1 193	1 255	1 383	2 154	1 828
1967	1 132	1 279	1 220	1 260	2 345	1 863
1968	1 438	1 423	1 429	1 754	2 222	2 047
1969	1 317	1 544	1 458	1 841	2 562	2 322

¹ Omregnet til ferskfiskvekt. Eksklusive biprodukter.

Tabell 10. Stortrålere fordelt etter brutto fangstverdi og fangstmengde 1968—1969.

	1968		1969	
	Side	Hekk	Side	Hekk
<i>Brutto fangstverdi</i> <i>1 000 kr.</i>				
200—399	—	—	1	—
400—599	1	2	3	—
600—799	—	—	—	—
800—999	2	—	—	1
1 000—1 199	3	—	3	—
1 200—1 399	1	1	3	—
1 400—1 599	6	1	1	1
1 600—1 799	3	—	3	1
1 800—1 999	—	—	2	—
2 000—2 199	—	1	—	1
2 200—2 399	—	1	—	1
2 400—2 599	—	3	—	2
2 600 og over	—	5	—	7
<i>Fangstmengde i tonn :</i>				
Under 200	—	—	—	—
200—399	1	1	1	—
400—599	—	1	3	—
600—799	1	—	—	—
800—999	2	1	—	2
1 000—1 199	3	—	3	—
1 200—1 399	2	1	2	—
1 400—1 599	6	—	3	—
1 600—1 799	1	—	2	1
1 800—1 999	—	1	2	—
2 000—2 199	—	1	—	1
2 200—2 399	—	4	—	2
2 400 og over	—	4	—	8
I alt	16	14	16	14

størrelsen 300—399 bruttotonn hadde lavere gjennomsnittskvantum i 1969.

Mens hekktrålerne tidligere gjennomgående var større fartøyer enn sidetrålerne, var dette ikke lenger tilfelle i 1969. Forklaringen på den store forskjell i gjennomsnittsfangsten for de to typer stortrålere må likevel søkes i fangsteknikken og utstyr heller enn i fartøystørrelsene.

I 1969 var den gjennomsnittlige bruttofångstverdi av ilandbrakt fangst fra sidetrålerne ca. 1,2 mill. kroner, mot ca. 1,3 mill. kroner i 1968. Tilsvarende verdier for hekktrålere, unntatt fabrikkskip, var ca. 2,3 og 2,1 mill. kroner. Gjennomsnittlig fangstverdi pr. driftsuke utgjorde kr. 34.900 for sidetrålere og kr. 63 700 for hekktrålere. I 1968 var verdiene henholdsvis kr. 37 600 og kr. 56 800. Spredningen i fangstkvantum og fangstverdi for side- og hekktrålere i 1968 og 1969 er gjengitt i tabell 10.

2.30 BEREGNING AV TALL FOR FISKEINNSATS OG FANGSTFORHOLD

Siden 1957 er det på grunnlag av dagboksoppgaver foretatt beregninger av forskjellige størrelser til belysning av innsatsen i trålfisket. Det gjelder opplysninger om antall fiskedager, antall tråltrekk og tråltimer til sammen. På grunnlag av disse oppgaver og de tilsvarende fangstkvanta i ferskfiskvekt, har en beregnet gjennomsnittstall for antall tråltrekk pr. døgn, tråltrekkenes varighet i minutter, fangstkvantum pr. fiskedag, pr. tråltrekk og pr.

Tabell 11. Stortrålere. Fisketid og fangstmengde på forskjellige fangstområder. 1969

	I alt	Barentshavet		Bjørnøya og Spitsbergen		Norskehavet		Andre områder ¹	
		Side	Hekk	Side	Hekk	Side	Hekk	Side	Hekk
Antall fartøyer	31	16	14	15	14	16	15	—	6
Gjennomsnittlig tonnasje	681	464	869	452	908	464	913	—	1 009
Antall turer ²	862	260	95	70	35	247	147	—	8
Fiskedager, antall	5 433	1 266	809	296	763	1 169	950	—	180
Tråltrekk, antall	24 873	5 094	3 921	1 184	3 945	4 598	4 636	—	1 495
Tråltid, timer	76 854	17 827	12 320	3 458	11 028	15 767	14 212	—	2 242
Fangstmengde, tonn	55 704	8 552	10 963	2 182	10 988	8 109	10 879	—	4 031
Gj. antall tråltrekk pr. døgn	4,6	4,0	4,8	4,0	5,2	3,9	4,9	—	8,3
Gj. tråltid pr. døgn, timer	14,1	14,1	15,2	11,7	14,5	13,5	15,0	—	12,5
Tråltrekkenes gj. varighet, min.	185	210	189	175	168	206	184	—	90
Gj. fangstmengde pr. fiskedag, kg	10 253	6 755	13 551	7 368	14 401	6 937	11 452	—	22 394
Gj. fangstmengde pr. tråltrekk, kg	2 240	1 679	2 796	1 843	2 785	1 764	2 347	—	2 696
Gj. fangstmengde pr. tråltid, kg	725	480	890	631	996	514	765	—	1 798

¹ Omfatter Vest-Grønland, Labrador og Newfoundland.

² Antall turer på hvert område summert er *ikke* lik samlet antall trålturer da en tråler kan ha fisket på flere områder i løpet av en tråltur.

tråltid. Materialet for 1969 omfatter 98 prosent av stortrålerne oppfiskede kvantum. Fangsttallene omfatter bare den del av fangsten som er benyttet, da det ikke foreligger oppgaver over utkast.

Tabell 11 viser at gjennomsnittlig fangst pr. fiskedag, pr. tråltrekk og pr. tråltid var betydelig høyere for hekktrålere enn for sidetrålere på alle fangstområder hvor begge trålere fangstet. Hekktrålerne på Vest-Grønland, Labrador og Newfoundland viste høyere gjennomsnittlig fangst pr. fiskedag og pr. tråltid enn hekktrålerne på de andre områdene. Hekktrålerne i Barentshavet og ved Bjørnøya og Spitsbergen hadde de høyeste gjennomsnittlige fangster pr. tråltrekk. I vurderingen av tallene må en være oppmerksom på at virksomheten i «andre områder» (Vest-Grønland, Labrador, Newfoundland) omfatter hovedsakelig fabrikkskip, mens

virksomheten i de øvrige områder omfatter såvel ordinære trålere som fabrikkskip.

Totalt sett — for begge typer stortrålere og for alle fangstområder under ett — viste effektivitetstallene oppgang sammenliknet med 1968 (jfr. tabell 32).

2.40 DRIFTSRESULTATER FOR HELÅRS-DREVNE FARTØYER (EKSKLUSIV FABRIKKTRÅLERE)

Fiskeridirektoratet mottok for 1969 årsregnskap for 16 helårsdrevne trålere over 300 bruttotonn, hvorav 10 var sidetrålere og 6 var hekktrålere. Av hekktrålerne var bare 2 i størrelsesgruppen 300—599 bruttotonn. For disse publiseres ikke egne driftsresultater. Den følgende beskrivelse av stortrålerne

Tabell 12. Driftsresultater for helårsdrevne stortrålere¹ 1969. Gjennomsnitt pr. fartøy.

	Sidetrålere		Hekktrålere
	300—399 br.tonn	400 br.tonn og over	600—999 br.tonn
1. Driftsinntekter i alt kr.	1 298 600	1 526 000	2 940 200
Herav til:			
2. Mannskapet kr.	636 000	720 600	1 215 900
3. Rederiet »	662 600	805 400	1 724 300
4. Rederiets kostnader »	634 300	753 100	1 113 500
Herav utgjorde:			
a. Drivstoff og maskinrekvisita »	233 200	240 700	280 200
b. Is, salt og emballasje »	6 800	15 600	43 400
c. Leid arbeidshjelp »	16 300	26 100	14 800
d. Assuransse av fartøyet »	38 800	51 000	94 000
e. Vedlikehold og avskr. på trålutstyret »	116 300	148 400	208 900
f. Vedlikehold av fartøyet »	153 600	190 500	319 700
g. Administrasjon »	26 600	26 200	45 500
h. Sosiale utgifter »	21 300	20 400	27 800
i. Diverse uspesifisert »	21 400	34 200	79 200
5. Renteutgifter »	8 800	37 400	110 200
6. Punkt 3 ÷ punkt 4 »	28 300	52 300	610 800
7. Mannskapets inntekter pr. ukeverk »	890	960	1 170
8. Dette gir en årlig inntekt pr. mann på »	36 800	40 900	54 300
9. Til dette svarer en full årslott for en fisker (fiskerlott) »	32 200	36 800	48 200
10. Antall mann pr. fartøy	17,3	17,6	22,4
11. Antall døgn i sjøen	239	264	303
12. Antall fiskedager	194	221	232
13. Fangstmengde saltfisk tonn	—	—	424
14. Fangstmengde ferskfisk »	1 317	1 544	1 825
15. Fangstmengde i alt, omregn. til ferskfiskv. ² »	1 317	1 544	2 562
16. Fartøystørrelse br.tonn	363	486	708
17. Fartøystørrelse fot	142	162	158
18. Motorstyrke HK	683	842	1 325
19. Fartøyalder år	22	29	7
20. Ombygningsalder »	12	17	—
Antall fartøyer med i undersøkelsen	3	7	4

¹ Eksklusive fabrikktrålerne. ² Eksklusive biprodukter.

Tabell 13. Driftsresultater for helårsdrevne sidetrålere over 300 bruttotonn. Gjennomsnitt pr. fartøy 1964—69.

	1964	1965	1966	1967	1968	1969
1. Driftsinntekter i alt kr.	892 900	1 228 900	1 328 400	1 223 800	1 534 400	1 457 800
Herav til:						
2. Mannskapet kr.	443 100	579 000	622 900	581 100	705 100	695 200
3. Rederiet »	449 800	649 900	705 500	642 700	829 300	762 600
4. Rederiets kostnader »	592 900	635 600	655 200	720 900	667 900	717 600
Herav utgjorde:						
a. Drivstoff og maskinrekvisita »	215 100	191 500	186 600	222 300	231 000	238 500
b. Is, salt og emballasje »	14 600	9 700	10 300	13 000	15 000	13 000
c. Leid arbeidshjelp »	12 900	12 900	15 300	20 000	26 000	23 300
d. Assuranse av fartøyet »	34 200	33 700	38 000	48 600	44 300	47 300
e. Vedlikehold og avskr. på trålutstyret »	141 400	167 800	158 800	170 900	136 800	138 800
f. Vedlikehold av fartøyet »	114 200	164 300	183 000	177 700	137 000	179 400
g. Administrasjon »	13 500	10 400	18 400	23 600	25 100	26 300
h. Sosiale utgifter »	32 300	30 300	34 400	35 200	23 800	20 600
i. Diverse uspesifisert »	14 700	15 000	10 400	9 600	28 900	30 400
5. Renteutgifter »	32 400	28 800	31 400	34 000	19 300	28 900
6. Punkt 3 ÷ punkt 4 »	÷ 143 100	14 300	50 300	÷ 78 200	161 400	45 000
7. Mannskapets inntekter pr. ukeverk »	510	700	720	660	870	940
8. Dette gir en årlig inntekt pr. mann på »	23 200	31 900	33 000	29 800	38 300	37 700
9. Til dette svarer en full årslott for en fisker (fiskerlott) »	19 800	29 200	29 800	27 900	36 800	35 400
10. Antall mann pr. fartøy	19,1	18,1	18,9	19,5	18,4	17,5
11. Antall døgn i sjøen	290	291	290	285	275	257
12. Antall fiskedager	228	228	236	235	208	213
13. Fangstmengde saltfisk tonn	—	—	—	—	—	—
14. Fangstmengde ferskfisk »	994	1 219	1 255	1 220	1 429	1 458
15. Fangstmengde i alt, omregn. til ferskfiskv. ¹ »	994	1 219	1 255	1 220	1 429	1 458
16. Fartøystørrelse br.tonn	377	394	369	433	416	449
17. Fartøystørrelse fot	148	150	145	156	151	156
18. Motorstyrke HK	714	738	663	755	743	794
19. Fartøyalder år	26	27	23	23	29	27
20. Ombygningsalder »	13	12	10	10	12	14
Antall fartøyer med i undersøkelsen	13	15	12	10	8	10

¹ Eksklusive biprodukter.

driftsresultater omfatter dermed bare hekktrålere mellom 600 og 999 bruttotonn, og sidetrålere over 300 bruttotonn. Fabrikkrålerne blir som før nevnt behandlet i eget avsnitt.

Driftsresultatene for 1969 for de enkelte størrelsesgrupper er gjengitt i tabell 12. I tabellene 13 og 14 er 1969-tallene sammenliknet med tall for endel tidligere år. Tabell 13 gir således driftsresultater for sidetrålere over 300 bruttotonn i perioden 1964—1969. Tabell 14 gjengir tall for hekktrålere i gruppen 600—999 bruttotonn for perioden 1964—1969.

Beløpene er avrundet til nærmeste hundre kroner.

2.41 FARTØYSTØRRELSE, BEMANNING OG DRIFTSTID

Den gjennomsnittlige størrelse på de helårsdrevne sidetrålere økte fra 416 til 449 bruttotonn fra 1968

til 1969. For hekktrålere gikk den gjennomsnittlige størrelse ned fra 763 til 708 bruttotonn fra 1968 til 1969.

Gjennomsnittsbemanningen for sidetrålere gikk ned fra 18,4 mann i 1968 til 17,5 mann i 1969. For hekktrålere gikk gjennomsnittsbemanningen ned fra 24 mann i 1968 til 22,4 mann i 1969.

For begge grupper av trålere var gjennomsnittlig antall fiskedager høyere i 1969 enn i 1968. Gjennomsnittlig antall døgn i sjøen var i 1969 lavere for sidetrålerne og høyere for hekktrålerne. Disse størrelser ble også i 1969 påvirket av fangstbegrensning og fangstdirigering i april—september.

2.42 DRIFTSINNTEKTER

Driftsinntektene omfatter verdien av saltfisk, fersk fisk og biprodukter. Avgift til salgslag er trukket fra.

De helårsdrevne sidetrålere hadde i 1969 en

Tabell 14. Driftsresultater for helårsdrevne hekktrålere¹ i størrelsen 600—999 bruttotonn 1964—1969. Gjennomsnitt pr. fartøy.

	1964	1965	1966	1967	1968	1969
1. Driftsinntekter i alt kr.	1 758 200	1 890 300	2 240 500	2 411 600	2 455 800	2 940 200
Herav til:						
2. Mannskapet »	776 400	751 700	881 400	1 007 300	1 034 100	1 215 900
3. Rederiet »	981 800	1 138 600	1 359 100	1 404 300	1 421 700	1 724 300
4. Rederiets kostnader »	901 100	845 200	1 030 100	1 036 000	1 076 300	1 113 500
Herav utgjorde:						
a. Drivstoff og maskinrekvisita »	310 500	263 600	277 500	305 600	300 100	280 200
b. Is, salt og emballasje »	16 900	—	18 900	17 900	24 800	43 400
c. Leid arbeidshjelp »	5 600	200	31 300	6 900	30 000	14 800
d. Assuranse av fartøyet »	95 600	84 900	83 800	101 900	101 300	94 000
e. Vedlikehold og avskr. på trålutstyret »	245 400	207 000	255 900	258 400	214 700	208 900
f. Vedlikehold av fartøyet »	107 000	188 000	240 800	237 900	271 700	319 700
g. Administrasjon »	37 700	31 400	40 900	44 300	48 100	45 500
h. Sosiale utgifter »	37 700	38 100	40 800	36 400	35 000	27 800
i. Diverse uspesifisert »	44 700	32 000	40 200	26 700	50 600	79 200
5. Renteutgifter »	146 300	142 500	135 800	130 900	126 000	110 200
6. Punkt 3 ÷ punkt 4 »	80 700	293 400	329 000	368 300	345 400	610 800
7. Mannskapets inntekter pr. ukeverk »	630	710	770	880	990	1 170
8. Dette gir en årlig inntekt pr. mann på »	29 700	32 300	34 800	40 600	43 100	54 300
9. Til dette svarer en full årslott for en fisker (fiskerlott) »	25 100	29 500	34 700	37 600	39 400	48 200
10. Antall mann pr. fartøy	26,1	23,3	25,3	24,8	24,0	22,4
11. Antall døgn i sjøen	313	298	297	303	272	303
12. Antall fiskedager	258	243	249	245	205	232
13. Fangstmengde saltfisk tonn	142	—	118	236	232	424
14. Fangstmengde ferskfisk »	1 516	1 872	1 924	1 886	1 775	1 825
15. Fangstmengde i alt, omregn. til ferskv. ² »	1 792	1 872	2 154	2 345	2 222	2 562
16. Fartøystørrelse br.tonn	800	710	768	763	763	708
17. Fartøystørrelse fot	185	166	166	165	165	158
18. Motorstyrke HK	1 397	1 300	1 353	1 343	1 343	1 325
19. Fartøyalder år	2	3	4	5	6	7
Antall fartøyer med i undersøkelsen	7	4	6	5	5	4

¹ Eksklusive fabrikktrålerne. ² Eksklusive biprodukter.

gjennomsnittlig driftsinntekt på kr. 1 457 800, 5 prosent lavere enn i 1968, da den gjennomsnittlige driftsinntekt for sidetrålerne lå høyere enn i noe annet år siden undersøkelsen tok til i 1952.

Den gjennomsnittlige driftsinntekt for hekktrålerne i gruppen 600—999 bruttotonn var i 1969 kr. 2 940 200, 20 prosent høyere enn i 1968. Dette resultat er det høyeste siden denne gruppen kom med i undersøkelsen i 1963.

Det gjennomsnittlige fangstkvantum pr. tråler i 1969 var for sidetrålerne 1 458 tonn og for hekktrålerne i gruppen 600—999 bruttotonn 2 562 tonn. Det representerer en oppgang på 2 prosent for sidetrålerne og 15 prosent for hekktrålerne i forhold til året før.

Spredningen i driftsinntektene i 1968 og 1969 for sidetrålerne over 300 bruttotonn og for hekktrålerne i gruppen 600—999 bruttotonn er gjengitt i tabell 15. Sidetrålernes brutto driftsinntekter lå mel-

lom 1,4 og 1,8 mill. kroner i 1968 og mellom 0,8 og 2,0 mill. kroner i 1969.

2.43 MANNSKAPETS INNTEKTER

Den del av de gjennomsnittlige driftsinntekter som tilfalt mannskapet, utgjorde i 1969 48 prosent på sidetrålerne og 41 prosent på hekktrålerne. For sidetrålerne er denne prosentandelen noe større enn for 1968, noe som særlig skyldes den reduserte driftsinntekten. For hekktrålerne i størrelsesgruppen 600—999 bruttotonn, steg både driftsinntekt og mannskapsinntekt fra 1968 til 1969. Prosentandelen til mannskapet var likevel noe lavere enn siste året. Disse beløpene omfatter alt vederlag til arbeid i form av lottinntekter, faste hyrer, ekstralotter, og også proviant til de av mannskapet som hadde fri kost.

Fiskerlotten defineres som den betaling som tilfalt

Tabell 15. Helårsdrevne stortrålere fordelt etter brutto driftsinntekt 1968 og 1969.

Brutto driftsinntekt i 1000 kr.	Sidetrålere		Hekktrålere ¹	
	over 300 br.tonn		600—999 br.tonn	
	1968	1969	1968	1969
800—999	—	1	—	—
1 000—1 199	—	2	—	—
1 200—1 399	—	1	—	—
1 400—1 599	7	2	—	—
1 600—1 799	1	3	—	—
1 800—1 999	—	1	—	—
2 000—2 199	—	—	—	—
2 200—2 399	—	—	1	1
2 400—2 599	—	—	3	2
2 600 og over	—	—	1	1
I alt	8	10	5	4

¹ Eksklusive fabrikktrålerne.

Tabell 16. Helårsdrevne stortrålere fordelt etter fiskerlottens størrelse 1968 og 1969.

Fiskerlott i 1000 kr.	Sidetrålere		Hekktrålere ¹	
	over 300 br.tonn		600—999 br.tonn	
	1968	1969	1968	1969
24—25	—	2	—	—
26—27	—	—	—	—
28—29	—	—	—	—
30—31	—	1	—	—
32—33	2	2	1	—
34—35	—	—	—	—
36—37	3	—	1	—
38—39	2	2	—	—
40—41	1	1	1	—
42—43	—	—	1	1
44—45	—	1	1	1
46—47	—	1	—	1
48—49	—	—	—	—
50 og over	—	—	—	1
I alt	8	10	5	4

¹ Eksklusive fabrikktrålerne.

hver av de lottfiskerne som var med på samtlige fangstturer i året. Den gjennomsnittlige fiskerlott på sidetrålerne var i 1969 kr. 35 400, 4 prosent lavere enn i 1968. Gjennomsnittlig fiskerlott på hekktrålerne gikk opp 22 prosent til kr. 48 200 i 1969, det beste resultat siden denne gruppen kom med i undersøkelsen i 1963.

I tabell 16 finner en spredningen i fiskerlott for alle sidetrålerne og hekktrålerne i gruppen 600—999 bruttotonn i 1968 og 1969.

Fiskerlotten på sidetrålerne varierte i 1969 mellom kr. 25 000 og kr. 48 000, og på hekktrålerne mellom

kr. 42 000 og kr. 60 000. Spredningen er større enn i foregående år, størst for sidetrålerne.

I tabell 12, under punkt 8, er det også en annen inntektsstørrelse som refererer seg til mannskapet, nemlig *årlig inntekt pr. mann*. Denne er fremkommet ved å dividere de totale mannskapsinntekter (punkt 2) med antall mann i alt (punkt 10). Denne størrelsen inkluderer således de faste hyrer, ekstralottene og provianten til de av mannskapet som hadde fri kost.

Størrelsen er også regnet ut pr. ukeverk (punkt 7). Det totale antall ukeverk for mannskapet er utregnet på følgende grunnlag: For fastlønnet mannskap er det regnet med full sysselsetting på fartøyene året rundt. For de øvrige mannskap har en regnet med den tid da fartøyet har vært i sjøen pluss kortere opphold i land for lossing og utrustning til ny tur.

På sidetrålerne var mannskapets inntekt pr. ukeverk i 1969 kr. 940 og på hekktrålerne kr. 1 170 pr. ukeverk. Dette er en øking fra året før.

I de tall for mannskapets inntekter som er gjengitt i tabellene og som det er referert ovenfor, er det ikke gjort fradrag for proviantutgifter. De egentlige lottfiskerne betaler selv sin proviant, men det øvrige mannskap (maskinbesetning, byssepersonale m.m.) har fri kost.

2.44 REDERIETS INNTEKTER, KOSTNADER OG DRIFTSRESULTAT

For sidetrålerne utgjorde i 1969 rederiets andel av driftsinntektene kr. 762.600 eller 52 prosent av de samlede driftsinntekter. For hekktrålerne var tallene henholdsvis kr. 1.724.000 og 59 prosent.

Rederiets kostnader — eksklusiv avskrivninger på fartøy og renter — beløp seg til gjennomsnittlig kr. 717 600 for sidetrålerne og kr. 1 113 500 for hekktrålerne. For sidetrålerne svarer dette til en oppgang på vel 7 prosent fra foregående år, og for hekktrålerne til en oppgang på 3,5 prosent.

På sidetrålerne økte de fleste kostnadsposter hvorav den vesentligste økingen kom på vedlikehold av fartøyet. Av kostnadsøkningen på kr. 49 700 fra 1968 til 1969, gikk kr. 42 400 til økt vedlikehold. For hekktrålerne var det noe nedgang i de fleste kostnadsposter, bl.a. i drivstoffkostnadene. På den annen side økte utgiften til vedlikehold på fartøyet med kr. 48 000, dessuten økte utgiftene til is, salt og emballasje sterkt.

Posten «diverse uspesifisert» viste oppgang fra året før, mest for hekktrålerne. Produktavgiften til

Tabell 17. Helårsdrevne stortrålere fordelt etter driftsoverskott før avskrivning på fartøyet og forrentning av kapitalen. 1968 og 1969.

Driftsoverskott i 1000 kr.	Sidetrålere		Hekktrålere ¹	
	over 300 br.tonn		600—999 br.tonn	
	1968	1969	1968	1969
÷ 249—200	—	1	—	—
÷ 199—150	—	—	—	—
÷ 149—100	—	2	—	—
÷ 99— 50	—	—	—	—
÷ 49— 0	—	—	—	—
0— 49	—	2	—	—
50— 99	2	—	—	—
100—199	4	4	1	—
200—299	1	1	1	—
300—399	1	—	1	1
400—499	—	—	—	1
500 og over	—	—	2	2
I alt	8	10	5	4

¹ Eksklusive fabrikktrålere.

folketrygden, som ble innført fra 1.7.1968, påvirker denne størrelse.

For sidetrålerne var driftsresultatet betydelig dårligere i 1969 enn i 1968. Igjen til avskrivning og forrentning var det bare kr. 45 000 i 1969 mot kr. 16 1400 i 1968. For hekktrålerne var det igjen til avskrivning og forrentning kr. 610 800 i 1969, mot kr. 345 400 i 1968, med andre ord en betydelig bedring av driftsresultatet. Til sammenligning kan nevnes at tilsvarende gjennomsnittstall for perioden 1963—1968 lå på kr. 232 700.

I tabell 17 finner en spredningen i driftsresultatet før avskrivning og forrentning av kapitalen. En ser at alle hekktrålerne som inngikk i undersøkelsen, hadde positivt «driftsresultat» i 1969. Tre av sidetrålerne hadde derimot negativt «driftsresultat» i 1969, og spredningen for disse var også større enn for foregående år.

Hvordan nettoresultatet var etter avskrivning og forrentning av den investerte kapital er det vanskelig å gi eksakt svar på, da både avskrivningsgrunnlaget og avskrivningsprosenten for en stor del må avgjøres ved skjønn.

Av de regnskapsskjemaer som rederiene sendte inn for 1969 synes det å gå frem at en gjennomsnittlig må regne med 8 prosents avskrivning av gjen-skaffelsespris, tilsvarende 12,5 års avskrivningstid, som forsvarlig for en ny stortråler i dag.

For sidetrålere er det vanskelig å regne noen gjenanskaffelsesverdi da denne gruppe trålere neppe vil bli fornyet i noen særlig grad. Det er i de senere

Tabell 18. Driftsresultater for helårsdrevne fabrikktrålere 1968—1969. Gjennomsnitt pr. fartøy.

	1968	1969
1. Driftsinntekter i alt	6 264 800	5 584 600
Herav til:		
2. Mannskapet	2 220 600	1 870 600
3. Rederiet	4 044 200	3 714 000
4. Rederiets kostnader	2 750 800	2 346 000
Herav utgjorde:		
a. Drivstoff og maskinrekvisita ..	505 000	406 400
b. Is, salt og emballasje	350 400	243 500
c. Leid arbeidshjelp	122 600	30 400
d. Assuranse av fartøyet	286 600	152 000
e. Vedlikehold og avskr. på trål- utstyret	389 000	371 300
f. Vedlikehold av fartøyet	716 800	488 900
g. Administrasjon	136 500	109 800
h. Sosiale utgifter	35 800	38 500
i. Diverse uspesifisert	208 100	505 200
5. Renteutgifter	373 500	231 700
6. Punkt 3 ÷ punkt 4	1 293 400	1 368 000
7. Mannskapets inntekter pr. ukeverk »	1 040	960
8. Dette gir en årlig inntekt pr. mann » på	53 300	49 000
9. Til dette svarer en full årslott for en fisker (fiskerlott)	50 400	44 400
10. Antall mann pr. fartøy	41,7	38,2
11. Antall døgn i sjøen	290	330
12. Antall fiskedager	222	266
13. Fangstmengde saltfisk	149	167
14. Fangstmengde filet	1 847	1 657
15. Fangstmengde i alt, omregnet til ferskfiskv. ¹	4 486	4 086
16. Fartøystørrelse	1 404	898
17. Fartøystørrelse	203	183
18. Motorstyrke	2 167	1 663
19. Fartøylder	3	3
20. Ombygningsalder	1	1
Antall fartøyer med i undersøkelsen	4	4

¹ Eksklusive biprodukter.

år i Fiskeridirektoratets undersøkelser for stortrålere regnet med et gjennomsnittlig avskrivningsbeløp pr. år fra kr. 100 000 til kr. 150 000 pr. fartøy. Det gjennomsnittlige driftsunderskott etter avskrivningen, men før forrentningen av kapitalen, ville da i 1969 ligge mellom kr. 55 000 og kr. 105 000. Gjennomsnittlig rente på fremmedkapitalen for sidetrålerne var i 1969 kr. 28 900.

For hekktrålerne i størrelsesgruppen 600—999 bruttolønn kan en sette gjennomsnittlig gjenanskaffelsespris til ca. 6 mill. kroner, som er om lag 1 mill. kroner høyere enn gjennomsnittlig byggesum for de 4 fartøyene i denne gruppen. Fartøyene var i 1969

mellom 6 og 8 år gamle. Med en årlig avskrivnings-sats på 8 prosent blir de gjennomsnittlige avskrivninger i 1969 kr. 480 000, som gir et gjennomsnittlig driftsoverskott før forrentning på kr. 130 800. Den gjennomsnittlige utgift til rente på fremmedkapital i denne gruppe var i 1969 på kr. 110.200.

Etter disse beregninger hadde sidetrålerne over 300 bruttotonn i 1969 ikke dekning for fulle avskrivninger på fartøyet, og således heller ikke noe til forrentning av fremmedkapital og egenkapital. Hekktålerne (600—999 bruttotonn) derimot oppnådde forrentning av fremmedkapitalen, men bare delvis forrentning av den investerte egenkapital.

2.50 FABRIKKTRÅLERE

I 1969 var det 5 fabrikktrålere i helårsdrift, nemlig «Gadus» (1 531 bruttotonn), «Longva 2» (1 239 bruttotonn), «Longva» (1 092 bruttotonn), «Ole Sætremyr» (654 bruttotonn) og «Ottar Birting» (609 bruttotonn).

«Gadus» drev i 1969 også sildetråling i tillegg til filetproduksjon, og er derfor ikke med i 1969-undersøkelsen.

Fangst- og inntektstallene for de 4 fabrikktrålerne som er med her, er inkludert i statistikken for stortrålerne foran (unntatt i tabell 9). De 4 helårsdrevne fabrikktrålerne er utelatt fra lønnsomhetsundersøkelsene foran.

I tabell 18 presenteres for andre året driftsresultater for fabrikktrålere. Fartøysammensetningen er endret fra 1968 til 1969, idet det største fabrikkskipet, «Gadus», er erstattet av det minste fabrikkskipet, «Ottar Birting». Dette forholdet må en ha i erindring ved sammenligning av 1969-resultatene med 1968-resultatene.

Det er videre store ulikheter mellom de 4 fartøyene som er slått sammen i denne gruppen, både med hensyn til inntekts- og kostnadsforhold. Av hensyn til den statistiske anonymitet har en likevel vært nødt til å behandle dem under ett.

De fire ovennevnte fabrikkskipene fisket for ca. 5,6 mill. kroner i gjennomsnitt i 1969, hvorav 1,9 mill. kroner (33,5 prosent) gikk til mannskapet og ca. 3,7 mill. kroner (66,5 prosent) gikk til rederiet. Driftskostnadene eksklusiv avskrivning på fartøyer og forrentning beløp seg til ca. 2,3 mill. kroner. Det var således igjen ca. 1,4 mill. kroner til avskrivning og forrentning.

De individuelle regnskaper viser at alle 4 fabrikktrålerne oppnådde stort nok overskudd til å dekke rimelig avskrivning. 3 av fabrikktrålerne ga også en rimelig forrentning av kapitalen.

Gjennomsnittlig fiskerlott for de 4 helårsdrevne fabrikktrålerne i 1969 var kr. 44 000.

Forts. neste nr.